

sor. A népművelési és mezőgazdasági szervek körzetenként összehívták a téli falusi előadások előadóit és számukra bemutató előadásokat rendeztek. Könyvtárunk minden ilyen alkalommal könyvkiállítást rendezett és a téma irodalmát a jelenlevők rendelkezésére bocsátotta. Sajnos, egyetlen esetről sem tudunk, hogy a bemutató előadás résztvevői irodalmat kértek volna az előadásukra való felkészüléshez. Az viszont előfordult, hogy a bemutató előadó — jóhírű megyei, néha országosan ismert szakember — előadása végén „elfelejtette” felhívni a figyelmet az általunk kezébe adott irodalomjegyzék könyveire. Pedig ez a legkevesebb, amit már minden előadótól elvárhatnánk.

A mezőgazdaság fejlődése, a nagyüzemi mezőgazdaság megszilárdulása, a magasabb terméshozamok elérése — a mainál sokkal magasabbfokú szakmai ismereteket követel. Könyvtárosaink sokat tehetnek a szakismeretek fejlesztése érdekében, de csak akkor várható lényeges változás, ha majd a felnőttek úgy ostromolják könyvtárainkat, mint ma a gyerekek. S ez nemcsak a könyvtárosokon múlik.

Szónyi László
Miskolc

MI A TEENDŐ?

A vizsgálat is, a hozzászólások is nagyjában azt mutatják, hogy a parasztság körében a mezőgazdasági szakműveltség emelése, a mezőgazdasági szakirodalom olvastatása igen nehéz, gyors eredményekkel nem kecsegtető feladat, s a szokványos propagandamódszerek alkalmazása aligha vezet kielégítő eredményre. Szónyi László egy-két példájából az is kitűnik, hogy még a legjobb — tehát az erők célszerű összefogására/épített — módszerek is csődöt mondhatnak a partnerek közönyén.

A cikkek megállapításainak jó része első pillanatra csüggesztően hat. Mégis azt kell mondanunk, hogy ha a községi könyvtáros nem néz szembe ezekkel a kérdésekkel, nem számol a nehézségekkel, nincs elég elszántsága, hogy ezeket leküzdje, valamirevaló eredményre nem is számíthat.

Az *első tanulság*, amit a községi könyvtáros leszűrhet, az, hogy a maga területén az országos elemzéshez hasonlóan meg kell vizsgálnia községe helyzetét és fel kell mérnie a lehetőségeket a szakirodalom terjesztésére.

A *második*, hogy a számok, a százalékok hajszolása helyett célravezetőbb azoknak az embereknek az egyenkénti felkeresése és megnyerése, akik tanulnak, illetve akik a termelési irányítják. Ez felel meg leginkább a szocialista termelési rendből folyó társadalmi szükségletnek.

A *harmadik*, hogy a kisebb községekben nincsenek meg a szakirodalom terjesztésének feltételei, ezeket kell tehát a törzsanyag beszerzésével megteremteni. Amíg a kis községekben a jobb ellátást biztosító körzetek kialakulnak (Ld. az erre vonatkozó cikket), a könyvtáros a költségvetésen kívüli erőforrásokat (tsz támogatás, SZÖVOSZ adomány stb.), elsősorban a mezőgazdasági törzsállomány kialakítására fordítsa, és vegye igénybe a járási könyvtárak segítségét, letéti állomány formájában is ott, ahol erre megvan az alap.

Minden községi könyvtár támaszkodjék a megyei könyvtárra, mint a mezőgazdasági állomány könyvtárközi kölcsönzésének bázisára. Egyes megyék (pl. Bács-Kiskun, Komárom stb.) ehhez a bibliográfiai bázist is igyekeznek megteremteni, de az Országos Mezőgazdasági Könyvtár bibliográfiai is hasznos segítséget adnak (sajnos ezek példányszáma nem kielégítő, s éppen a kis községekbe nem jutnak el!) A községi könyvtárosnak bele kell vinnie a *köztudatba*, hogy minden mezőgazdasági könyvet *megszerez, amit csak kérnek, beleértve az agronómusok igényeit is*.

Az irodalom népszerűsítése érdekében a könyvtárosnak kell — még a tapasztalható közöny és a csalódások ellenére is — megkeresnie és megteremtenie az együttműködésnek azokat a formáit, amelyek a szakirodalom olvasását a szakképzéssel (előadások, tanfolyamok) kapcsolják össze. El kell érni, hogy minden mezőgazdasági tárgyú előadás egyúttal könyvbemutató (esetleg folyóirateikk bemutató) is legyen.

Emellett a könyvtáros ne hanyagolja el a művelődés mai népszerű formáinak összekapcsolását sem a mezőgazdasági propaganda munkával. Ma pl. a csoportos TV nézés igen széles körben elterjedt. Az itt elhangzó mezőgazdasági előadásokhoz kapcsolt könyvbemutatók nem maradnak hatás nélkül.

El kell ismernünk, hogy ahol a termelési feltételek a már meglévő ismeretek szintje alatt vannak, nyilván nem várható nagy érdeklődés a szakirodalom iránt. De ugyanolyan hiba volna, ha a könyvtáros mindent a külső körülményekre hárítva, ott sem használná ki a lehetőségeket, ahol azok megvannak. Az évente elolvasott néhány százezer mezőgazdasági könyv kevés ugyan, mégis azt bizonyítja, hogy az érdeklődés fokozható, persze nem kincstári eszközökkel, hanem szívós, céltudatos munkával.